

Verslag Raadscommissie Ruimtelijke Ordening

- naam commissie: Ruimtelijke ordening
- datum: 19 april 2023
- uur: 20u00
- agenda: Toelichting samenwerkingsovereenkomst
Nationaal Park Brabantse Wouden
- verantwoordelijke dienst: Omgeving (Milieu)

Leden van de raadscommissie:

Aanwezige leden:

Effectieve leden	
Tine Vanneste	aanwezig
Carla Demaertelaere	verontschuldigd
Hendrik Trappeniers (v)	aanwezig
Ann Van de Castele (ov)	aanwezig
Maarten Willems	afwezig
Bart Nevens	aanwezig
Wim Vangooidenhoven	afwezig
Walter De Brouwer	afwezig
Lid met raadgevende stem	
Marinus Van Greuningen	aanwezig

Er waren 3 afwezigen en 1 verontschuldigd lid van de commissie.

Aanwezige gemeenteraadsleden die geen deel uitmaken van de commissie: Hans Van Hoof (verlaat zitting om 20u45)

Bevoegde schepen: Schepen Kristien Goeminne (aanwezig)

Overige aanwezigen: Schepen Ann Vannerem en Schepen René De Becker

Voorzitters raden: dhr. Dany Stassen (voorzitter GAMV), dhr. Walter Sevenants (voorzitter Erfgoedcommissie/ GECK!), dhr. Luc Salens (voorzitter landbouwraad) en dhr. Johan Bonnast (secretaris landbouwraad)

Dienst: Liesbeth Vanobbergen (verslaggever)

Deskundige: Gert Van de Genachte (INTOE bvba)

Verslag:

De vergadering start om 20u03. Voorzitter Hendrik Trappeniers verwelkomt de leden van de raadscommissie en overloopt de afspraken rond het verloop van de raadscommissie. Vervolgens geeft hij het woord aan schepen Kristien Goeminne: zij vervolgt met een inleidend voorwoord:

“Hartelijk welkom op deze Raadscommissie Ruimtelijke Ordening naar aanleiding van de samenwerkingsovereenkomst Nationaal Park Brabantse Wouden die volgende gemeenteraad ter stemming komt.

Precies, dag op dag, 2 jaar geleden was er de oproep vanuit de Vlaamse Overheid voor kandidaten Nationale Parken en Landschapsparken. Op 15 september 2021 werd door de kernpartners, zijnde de provincie Vlaams-Brabant, het Agentschap voor Natuur en Bos van de Vlaamse Overheid, de Vrienden voor Heverleebos en Meerdaalwoud vzw en de Koninklijke Schenking, samen met de steun van een aantal gemeenten de kandidatuur Nationaal Park Brabantse Wouden ingediend onder de vorm van een conceptnota. De kandidatuur van de Brabantse Wouden werd weerhouden: de Brabantse Wouden zijn bij de laatste zes kandidaten voor vier erkende gebieden. Vóór 31 mei 2023 dient de finale kandidatuur ingediend te worden. Hiervoor zijn een ondertekende samenwerkingsovereenkomst, een masterplan, een operationeel plan, een organisatiestructuur en een voorstel van parkbureau noodzakelijk.

Vanavond zal dhr Van de Genachte van het studiebureau INTOE toelichting geven over deze onderwerpen en meer uitleg geven over wat het project de Brabantse Wouden precies inhoudt, wat de samenwerkingsovereenkomst met zich meebrengt, en wat er specifiek voor Kortenbergh in de schaal ligt.

Ik stel voor dat u vanavond al uw vragen stelt aan het studiebureau zodat er maandag kan gestemd worden.

Ik wens u een interessante avond toe.”

Schepen Goeminne geeft om 20u10 het woord aan dhr. Gert Van de Genachte, voor een gedetailleerde toelichting van het masterplan. De integrale presentatie wordt als bijlage toegevoegd aan dit verslag en wordt als volgt toegelicht:

- Een geïntegreerd masterplan
 - o specifiek voor Kortenbergh impliceert de kandidatuur Nationaal Park (NP) binnen het gebiedsgericht project Brabantse Wouden (BW) dat het Hogenbos en een klein stukje van het Eikenbos met een aantal verbindingen over terreinen die nu reeds bestaand natuurgebied en/of habitatrichtlijn gebied zijn worden opgenomen in het geheel ‘Brabantse Wouden – majestueus Nationaal Park’;
- Waarom BW geen bedreiging kan vormen
 - o NP BW is louter en alleen een kwaliteitslabel; het statuut NP is een belangrijke hefboom bij de toeristische/ recreatieve vermarkting van het gebied;
- Wat zegt het decreet?
 - o erkenning als Vlaams Park legt op zich geen verplichtingen of beperkende maatregelen bovenop vigerende regelgeving op;

- het masterplan (en bijgevolg geldt dit ook voor de erkenning én de overeenkomst) kan nooit afbreuk doen aan de gemeentelijke bevoegdheden, opdrachten of autonomie;
- het masterplan kan nooit afbreuk doen aan de autonome beheerbevoegdheid van de terreinbeheerder (dit geldt dus voor iedereen die eigendommen beheert) en kan niet beschouwd worden als beslist beleid (anders gezegd: vormt geen BGO cfr. VCRO en kan niet worden betrokken bij de beoordeling van vergunningsaanvragen). Dit laatste werd scherp gesteld in het Decreet op aangeven van het studie bureau INTOE om de nodige rust te scheppen rond de kandidatuur NP BW;
- Waarom BW ook voor de toekomst niet bedreigend is
 - voor dit “Park”- dossier is er geen uitbreidingsbehoefte, aangezien de huidige oppervlakte van het Zoniënwood en Meerdaalwood samen reeds het vereiste minimum aantal ha (10 000 ha) omvat. Sterker zelfs: dit zonder de kleinere natuurgebieden (ca 2 500 ha) mee op te nemen in de kaarten;
 - bovendien zijn er geen verplichtingen inherent aan het plan voor eigenaars/beheerders van natuur: ANB, de KS, Natuurpunt en de VHM zijn de sterkste schouders die ne reeds 7 000 ha type IV beheerplan halen;
- Visie: waar willen we staan binnen 20 jaar?
 - visie ontwikkeld obv 5 pijlers:
 - natuur en klimaat;
 - ruimte en omgeving;
 - toerisme en beleving;
 - landschap en erfgoed;
 - duurzame landbouw;
 - deze laatste pijler werd specifiek toegevoegd voor NP BW: landbouw zeer actief betrokken in het overleg;
- Natuur en klimaat:
 - NP BW = enige park dat met een plan komt dat zeer cijfermatig uitdrukt welke de ambities zijn voor bijkomende natuur (zeer transparant)
 - natuurambities NP BW stemmen grosso modo overeen met datgene wat Vlaanderen reeds heeft beslist in het verleden (eerder beslist natuurbeleid);
 - geen grote bijkomende groene zone door het Park: nu reeds worden zoekzones getoond, en bijgevolg blijven we uit andere gebieden volledig uit;
 - voordeel: alle partijen richten zich naar dezelfde afspraken, natuur zelf heeft immers ook geen voordeel aan her en der bosjes verspreid;
 - rechtszekerheid voor de landbouw is uiterst belangrijk: dat blijkt uit een duidelijk voorstel tot plan van aanpak. Het projectgebied kent slechts beperkte oppervlakte HAG; dit zal op moment van de opmaak RUP herbevestigd worden waardoor de landbouw beter beschermd zal blijven;
 - NP BW engageert zich om samen te werken: geen groene (G)RUP zonder gele (G)RUPs;
 - we maken onze natuur klimaatrobuust;
 - voorbeeld: beuk zeer gevoelig aan hitte, dus streefdoel = geen grote “gaten”/open plekken in bossen, aangezien natuur dan zeer zal komen te lijden onder hitte;
 - we maken onze natuurkernen rustig en duister;
 - natuur niet belasten door recreatie;
 - de sterkste schouders beheren 75% van de natuurkernen reservaatwaardig;
 - reservaatwaardig beheer sluit kap (houtoogst) noch jacht uit;
 - nog meer en betere natuur in de natuurkernen:
 - +250 ha netto bosinbreiding;

- + 350 ha inbreiding open natuur;
 - dit gespreid over 24 jaar;
 - aanpak: zelfrealisatie of aankoop, bij aankoop door overheden: verkennen gebruiksmogelijkheden, steeds in overleg met pachter;
 - we breiden de natuurkernzones gericht en slim uit:
 - +200 ha netto bosuitbreiding;
 - + 50 ha uitbreiding open natuur;
 - zoekzone = ca. 1 000 ha;
 - we verbinden natuurkernen via 11 verbindende landschappen:
 - + 250 ha “verbindende” bosuitbreiding;
 - + 150 ha “verbindende” open natuur;
 - aanpak: in 3 fasen:
 - 2023: streefbeeld;
 - eerste 6 jaar altijd actief overleg met elke betrokken landbouwer maw gedurende 6 jaar een “stand-still” = geen aankopen, geen onteigeningen, ...;
 - in een 2e fase kan er dan nagedacht worden over een RUP/instrumentenkoffer (onder impuls VLM);
- mogen we het ook over de olifant in de kamer hebben?
 - 2 500 ha agrarisch gebied reeds verloren aan verstedelijking, vertuining, verpaarding, ...
- Ruimte en omgeving:
 - een integrale aanpak en een strategische projectwerking;
 - herstellen immense waterbatterij door waterbeheer op landschapsschaal;
 - zwaar inzetten om elke druppel bij te houden (voor teelt in geval van landbouw, voor bomen in geval van natuur);
 - het is nooit te laat om te herbronnen:
 - willen we kwalitatief drinkwater blijven hebben, dient er op landschapniveau een aanpak uitgewerkt worden, onder meer door het herstellen van alle bronnen;
 - BW als proeftuin bouwshift:
 - planologische ruil, creatie bouwrechten,...
 - ook dorpen en het bewoond gebied zijn groen:
 - er is mentaliteitswijziging nodig: boom kappen in bos niet bespreekbaar voor veel burgers, daarentegen boom planten in eigen tuin of straat is evenmin bespreekbaar;
- Landschap en erfgoed:
 - we bouwen verder kennis op over ons erfgoed;
 - we behouden en valoriseren ons erfgoed;
 - we ontsluiten erfgoed voor het publiek en valoriseren de verhalen uit de landschapsbiografie (binnenkort publicatie);
 - algemene landschapszorg hoog op de agenda;
 - zichten en open ruimte vrijwaren: kenmerkt karakter van onze streek!
- Toerisme en (recreatie)beleving:
 - USP = eeuwenoude natuur (2000 jaar oud; ter vergelijking: zelf uitgeroepen Park Hoge Kempen natuur “amper” 200 jaar oud);
 - ontsluiten door goed gekozen poorten:
 - NP BW als enige park in Europa zeer goed ontsloten door treinstations; bijvoorbeeld spoorverbinding richting Ottignies spoort via diverse aantrekkelijke stationnetjes;
 - doel = gebied niet belasten door extra autoverkeer;
 - dorpinstappunten in dorpskern waar ook lokale horeca van kan profiteren;
 - 5 bezoekerscentra = belevingscentra (geen nieuwe gebouwen);
 - recreatievormen en -routes:

- wandelen, fietsen, sportief fietsen;
 - wandeltrail;
- verkoelen in zwem- of spartelwater;
- logies op maat van het landschap:
 - oa. onderzoeksproject rond bivakzones met sterke openruimtebeleving;
 - oa. onderzoek naar de introductie van een toeristentaks op verblijfsrecreatie;
- Duurzame landbouw:
 - invulling van deze pijler in overleg met landbouwkamer en landbouwsector;
 - verbetering van de bodemstructuur is een topprioriteit:
 - landbouw lijdt onder verlies aan koolstof in de bodem;
 - doel is tool of techniek te ontwikkelen om daarop beter te sturen;
 - oa. verkennen of erosiebeleid in BW zelf versterkt kan worden;
 - oa. sensibilisering verhoging koolstofopslag landbouwbodems en financiële ondersteuning via CO₂ credits;
 - familiale landbouwers voorzien ons van lokaal voedsel, landbouwer wordt gastheer:
 - “korteketenverkoop”= zichtbare relatie smeden tussen datgene wat boer kweekt en hetgene wat consument verbruikt (≠ zuivere verkoop hoevewinkel);
 - ondersteuning recreatieve landbouwinitiatieven;
 - grondgebonden landbouwers areaal zekerheid verschaffen;
 - masterplan staat voor monitoren van natuurontwikkeling > zeer transparant communiceren waar verbindingen/ontwikkelingen liggen, wie percelen koopt en beheerder wordt...
 - bij opmaak RUP: geen groene RUP, wel groen-gele RUP;
 - de landbouwer beheert het landschap:
 - open dialoog over thema's als beheer holle wegen, oprichting loket beheer buitengebied, concept 'tijdelijke natuur' zoals dat ook bekend is in de industrie, ...

Tot slot concludeert dhr. Gert Van de Genachte dat het parkdossier BW helemaal niet gaat over ruimte voor landbouw vs. ruimte voor natuur. De erkenning als NP is een zegen aangezien de parkerkenning fungeert als kwaliteitslabel en sterk merk en dus de motor voor streekontwikkeling is. Dit eerste deel van de presentatie (toelichting specifiek rond de inhoud van het masterplan) eindigt om 21u19.

Voorzitter Hendrik Trappeniers geeft het woord aan de aanwezige leden van de raadscommissie voor eventuele vragen.

Dhr. Marinus Van Greuningen neemt het woord. Hij apprecieert de duidelijke toelichting en ervaart deze inhoudelijk als zeer transparant, waarvoor hij uitdrukkelijk zijn dank betuigt aan de deskundige, dhr. Gert Van de Genachte.

Dhr. Bart Nevens vervolgt en stelt dat het masterplan volgens hem een zeer ambitieus plan is, met veel troeven én veel uitdagingen. Hij heeft het gevoel dat er een soort van draagvlak is bij alle geledingen in het landschap, en dat net dat de sterkte is van het plan. Hij bedenkt dat er wel weinig verteld werd over de dossiers van de concurrenten of concullega's: er zijn immers nog 6 geselecteerde kandidaten voor de titel Nationaal Park Vlaanderen. De geselecteerde kandidaten zullen ook een masterplan indienen dat moet leiden tot een finale keuze voor het behalen van het label en parkerkenning. Zeer kort werd het NP Hoge Kempen aangehaald. Dhr. Bart Nevens staat soms versted dat het NP Hoge Kempen dergelijke hoge ogen gooit, als hij vergelijkt welke natuur wij hebben. Dat onderstreept dat NP inderdaad een sterk merk is. Dhr. Bart Nevens vraagt hoe groot de kans is dat ons dossier het haalt?

Dhr. Gert Van de Genachte beantwoordt de vraag. De kandidatuur voor NP BW is een zeer sterk dossier. De natuur is goed beheerd, en door iedereen goed bekend en geapprecieerd. Het gaat om eeuwenoude natuur die er gewoon staat. Ten tweede is er, ondanks de bezorgdheid van de landbouw, geen uitbreidingsdrang. Ter vergelijking: in de Kalmthoutse Heide moet men krabben om zelfs de eerste indieningsdrempel (uitgedrukt in ha) te halen. De oproep van Vlaanderen vereist daarenboven op lange termijn 10 000 ha NKZ / Park. Die uitbreidingsbehoefte is niet van toepassing voor NP BW.

Dhr. Bart Nevens vraagt zich af of de koolstofvergoeding waarover sprake was, gezien de huidige klimaatuitdagingen, ook geldt voor particulieren die bossen aanleggen. Het is immers wetenschappelijk bewezen dat door bomen aan te planten er ook koolstof opslagen wordt in de bodem. Dit is een interessante piste om boseigenaars ook te vergoeden. Wordt deze piste onderzocht?

Dhr. Gert Van de Genachte beantwoordt de vraag. Ja, lokale compensatie door investeren in natuur- en bosgebieden is (nu al) mogelijk. Er is echter slechts één partner erkend om betrouwbare certificaten/ compensaties uit te reiken: Claire. Je kan extra compenseren indien je kan aantonen zelf ook extra reductie-inspanningen te hebben geleverd. In principe is het compensatie-uitgangspunt voor koolstofopslag dus exporteerbaar naar bomen. Echter, in de landbouw is het zeer duidelijk om jaar na jaar aan te tonen welke inspanningen werden geleverd. Daarentegen, in een bos betaalt men slechts voor 6 jaar koolstofopslag. Dit compensatie-principe is dus minder interessant voor bomen en bos (geen gamechanger), dan wel voor de landbouw. In de landbouwsector zijn er tal van mogelijkheden voor koolstofopslag in de bodem door het aanplanten van specifieke gewassen om de bodemkwaliteit op te krikken.

Dhr. Hendrik Trappeniers vraagt of er een detailplan bestaat van de natuurverbindingen, specifiek toegespitst voor het grondgebied Kortenberg.

Dhr. Gert Van de Genachte toont de kaart met natuurkernzones (slide 12 uit de getoonde presentatie als bijlage aan dit verslag) en licht toe dat het streefbeeld een pijl/verbinding wenst te realiseren tussen het Moorselbos, Hogenbos en Bertembos (thv E40 middels bosranden, bomenrijen, Konijnenpijp, recreatief medegebruik, bermbrug,...). Er is 6 jaar de tijd om te onderzoeken hoe natuurkernen verbonden kunnen worden. De uitgewerkte pistes voor het kaartmateriaal in het masterplan bedragen 25,4 ha aan totaal nieuwe natuur, dit verspreid over 24 jaar. De paradox in de voorgestelde approach NP BW is dat het masterplan zeer snel inzage verschaft in mogelijke invulling. Mensen interpreteren het plan daardoor al snel als: "ik ben een akker verloren". Dhr. Gert Van de Genachte pleit er echter voor dat de openheid die aan de dag gelegd voor de onderbouwing van het dossier niet tégen het masterplan gebruikt mag worden. De voorgestelde pistes zijn een uitgangspunt waarbinnen naar oplossingen gezocht zal worden. BW tracht alle actoren mee te krijgen, als dit niet het uitgangspunt zou zijn voor BW dan zouden percelen in de zoekzones gewoon via de klassieke manier bestemmingsmatig afgepakt worden, zonder engagement om samen over te steken.

Dhr. Hendrik Trappeniers vraagt of het dan een alternatief is om te kijken naar weiden, bijvoorbeeld paardenweides, ipv akkerland voor de realisaties?

Dhr. Gert Van de Genachte bevestigt dat een weiland een alternatief kan zijn, dan liefst wel met een KLE of bomenrij. Er is evenveel aandacht voor open natuur als voor bos. Er is een scala van mogelijkheden: de natuur dient wel functioneel te zijn.

Dhr. Hendrik Trappeniers vraagt zich af of de verbindingen, die dan natuur worden, ook impact hebben op landbouwers die naast of vlakbij natuurgebied gesitueerd zijn, dit bijvoorbeeld in het kader van omgevingsvergunningaanvragen?

Dhr. Gert Van de Genachte licht toe dat het hele plan realiseerbaar is zonder bestemmingswijziging. Het stikstofdossier gaat over habitats en/of habitatrichtlijngebieden en/of VEN-gebieden. Alleen in die gevallen zijn stikstoftriggers geactiveerd. Kortom: de impactperimeters worden niet groter door NP BW. Er komen er geen oranje of rode bedrijven bij door het park of het masterplan.

Dhr. Hendrik Trappeniers herhaalt dat velen bekommerd zijn omdat ANB in het verleden het vertrouwen heeft geschonden in onze regio. Wat zijn de garanties dat dit niet opnieuw gebeurt?

Dhr. Gert Van de Genachte antwoordt dat de afspraken rond aankoop voor bosuitbreiding nu met de provinciale landbouwkamer gemaakt zijn. Daar geldt vandaag het akkoord dat men niet meer kan aankopen met agressieve campagnes, en enkel in natuurgebied. Zomaar een brief bussen aan landbouwers is niet wenselijk, er is altijd overleg. Op dit moment wordt er gehouden aan die afspraken: dat blijkt ook uit de cijfers rond het aankoopbeleid van ANB voor natuurontwikkeling > de laatste twee jaar gaan de verwervingen zeer traag tot nagenoeg geen aankopen.

Dhr. Bart Nevens verwijst naar het strategisch project Walden en Horizon Plus waar Kortenberg geen deel van uitmaakt. Kortenberg maakt wel deel uit van het VLM-project van Moorsel. Voorziet NP BW alleen de herneming van dat traject en niets extra?

Dhr. Gert Van de Genachte : Alles wat de VLM doet, of wat Bosgroep aanpakt, zit bij in dit plan. Niet alles is nieuw, wel zijn de projecten mee opgenomen. In de praktijk zal inderdaad de VLM naar de landbouw stappen met nieuwe beheersovereenkomsten/landinrichtingsprojecten, en zal het park BW niet daarmee de boer op gaan. Het plan is dus een verzameling van heel wat lopende projecten, maar aangevuld met nieuwe dingen. NP BW zal alleen projecten opnemen die nog niet gebeuren. Als het park het niet beter kan, zal het project zeker niet overgenomen worden.

Dhr. Bart Nevens bevestigt dat hij het antwoord aldus interpreteert als dat de integrale aanpak zorgt dat alles goed op elkaar wordt afgestemd.

Dhr. Gert Van de Genachte vult aan: met het NP BW krijg je een vehikel met raad van bestuur en alles erop en aan, dat alles op elkaar zal afstemmen. BW zal daarin een rol opnemen als spelverdeler. Uniek is dat middenveldorganisaties welkom zijn om mee te praten. Gemeenten zullen dus mee openruimtebeleid bepalen, en dat is uniek.

Vanuit het publiek wordt gesteld dat alles dus reeds is beslist. Er moet 25 ha weg. In de toekomst geen boeren meer, dan moeten we dus leven van bos en bloemen plukken in het bos om van te leven.

Voorzitter Hendrik Trappeniers herhaalt de afspraken rond het verloop van de raadscommissie en nodigt het publiek uit vragen te stellen nà de vragen door de leden van de raadscommissie.

Het publiek vindt dat reeds 100 ha landbouwgrond verdwenen is door het aankoopbeleid gebaseerd op het aanschrijven van eigenaars. Ze menen een kleine sorry te horen voor de fouten gemaakt door ANB in het verleden, maar dat is het dan ook, er is niets hersteld. Het masterplan voorziet nu 6 jaar een stand-still periode, maar dan start het aankoopbeleid volgens het publiek gewoon opnieuw.

Dhr. Johan Bonnast stelt het als volgt: het agrarisch gebied staat sterk onder druk. Het is een restgebied waar iedereen zich naar goeddunken van mag bedienen. De natuur is top beschermd. Bossen genieten een hoge graad van bescherming. Agrarisch gebied is helemaal niet beschermd. Vandaar dat alle projecten telkens in agrarisch gebied gerealiseerd worden. Groene jongens eisen compensaties, ook voor datgene wat op landbouwgrond gebeurt. Dit altijd ten laste van de landbouw. De landbouwsector is telkens opnieuw de pineut. Dat blijkt ook uit het beeld dat ook de media telkens opnieuw schetsen van de landbouw. Als je de landbouw in het nieuws ziet, zie je een tractor met aalton of machines in industrieel gebied. Die beeldvorming geldt niet voor Kortenberg. Het doorsnee bedrijf in Kortenberg is een akkerbouwbedrijf. Hier worden teelten verbouwd die een zeer laag inkomen saldo opbrengen. In de Kempen of in West-Vlaanderen geldt een heel andere situatie. Op landbouwgebied is deze regio een zeer arme streek. Datgene wat verbouwd wordt heeft een zeer lage impact op de natuur.

Tien jaar geleden kostte een landbouwperceel nog tussen 10 en 20 000 euro in aankoop: een landbouwer verdient gemiddeld ongeveer 1000 eur/ha. Door het aankoopbeleid van ANB van 2018 tot nu is de prijs van de landbouwgrond enorm omhoog gegaan. Recent werd een grond verkocht: daar heeft ANB de prijs mee omhoog gejaagd tot 100 000 euro. Je hoeft geen genie te zijn om te becijferen dat de lokale boer dus weggeconcurrereerd wordt door instanties die met eigen belastinggeld de prijzen omhoog werken. Van alle landbouw in heel Vlaanderen leunt het Kortenberg landbouwmodel eigenlijk nog het meest aan tegen datgene wat ANB in het achterhoofd heeft voor de invulling van de definitie 'duurzame landbouw'. De presentatie van Dhr. Gert Van de Genachte was tip top, maar het vertrouwen is zoek. Zelf ben ik koele minnaar van het project, en dat is te wijten aan gebrek aan vertrouwen in ANB. Er is vertrouwen in de ambtenaars, maar die moeten finaal beleidsmakers volgen. Daarentegen heeft onze sector geen vertrouwen in minister Demir.

Dhr. Bart Nevens repliceert dat dit natuurlijk zeer moeilijk ligt: de beslissingen die genomen moeten worden zijn inderdaad ten koste van de landbouw. Het valt dhr. Nevens trouwens op dat er tal van voorbeelden zijn waarbij we de boeren niet massaal zien betogen. Denk maar aan de bouw van een luxe villa door de directeur van een grote koekjesfabriek in Everberg, de bouw van een nieuw WPC, de verwerving van grond door het OCMW, enzovoort. De boeren gaan alleen betogen wanneer er grond verloren gaat voor natuur. Mevrouw Demir neemt haar verantwoordelijkheid in moeilijke dossiers. Vorige ministers hebben alle moeilijke beslissingen voor zich uitgeschoven.

Dhr. Hendrik Trappeniers vat samen: één van de aangekaarte punten tijdens de toelichting is compensatie, daar moet zeker en vast werk van gemaakt worden.

Dhr. Gert Van de Genachte verduidelijkt dat planologisch compensatie geen probleem behoeft te zijn; er kan echter geen landbouwgrond "bij" gemaakt worden.

Dhr. Hendrik Trappeniers repliceert de stelling uit het publiek dat Kortenberg alleen kleinschalige landbouw kent: dat mag niet verloren gaan.

Dhr. Gert Van de Genachte is het eens met de stelling dat in Kortenberg geen intensieve bedrijven actief zijn, dat wordt ook bevestigd door de gevoerde landbouwstudie voor NP BW.

Dhr. Bart Nevens vult aan dat we bewuster moeten omspringen met oneigenlijk gebruik van agrarisch gebied. Minimum minimorum is om de natuur terug een beetje in zijn ere te herstellen. Erosie, extreme droogtes, het stikstofverhaal: er moeten ergens maatregelen genomen worden. Vandaag worden er massaal kapvergunningen afgeleverd: dit voor het WPC, voor de aanleg van de fietssnelweg, enzovoort. De enige compensatie gebeurt in de

vorm van financiering van het boscompensatiefonds. Vandaar dat ANB grote budgetten heeft voor een sterk aankoopbeleid.

Dhr. Hendrik Trappeniers vat het als volgt samen: de lokale landbouwers zijn geen grote boemannen. Het vertrouwen is zoek.

Dhr. Gert Van de Genachte herhaalt dat vandaag de dag overleg plaats vindt met correcte mensen, die erkennen dat er in het verleden fouten zijn gebeurd. Concrete voorbeelden daarvan zijn dat het herleggen van een verbinding, weg van zuiver agrarisch gebied, bespreekbaar is: er is oor om te zoeken naar een efficiëntere verbinding.

Maar, er is een overmaat aan oppervlakte 'geel' te veel op het gewestplan ten aanzien van de actieve beroepsbevolking. 2 500 ha agrarisch gebied is weggelopen aan vanalles en nog wat door de voorbije 30 jaar zeer onzorgvuldig om te springen met de open ruimte boekhouding.

Walter Sevenants vult aan dat geschonden vertrouwen tijd nodig heeft om dat terug te laten werken. Persoonlijke contacten vormen daarbij de basis. Minstens even belangrijk is om statuten vast leggen, en duidelijk te stellen hoe financiële stromen zullen lopen, enzovoort.

Voorzitter Hendrik Trappeniers vervolgt dat er dan best wordt overgegaan tot toelichting bij de samenwerkingsovereenkomst zelf en geeft opnieuw het woord aan dhr. Gert Van de Genachte.

- De samenwerkingsovereenkomst wordt afgesloten tussen de kernpartners zelf: de provincie Vlaams-Brabant, ANB, VHM, en KS. Deze kernpartners kunnen in principe zelf tekenen (verplichting), maar er is gekozen om dit meteen open te trekken naar de 13 betrokken gemeenten;
- Het masterplan moet samen met de samenwerkingsovereenkomst worden ingediend uiterlijk 31 mei 2023. Inmiddels is het masterplan overgemaakt aan gemeente, eerder werd dit nog niet overgemaakt: er werd gewerkt met een concept om de perceptie te vermijden dat dit reeds beslist beleid betreft. De beslissing om de finale tekst te delen komt er als gevolg van voortschrijdend inzicht: uit recente raadscommissies bij diverse gemeenten blijkt dat er bezorgdheid is bij verschillende actoren en dit dikwijls omwille van ongegronde bezwaren. Vandaar dat het adviesbureau het masterplan nu toch heeft overgemaakt aan de betrokken gemeenten;
- Er zijn op dit moment slechts 5 projecten waar reeds financiële ondersteuning voor is, voor de andere projecten moeten middelen gezocht worden. Indien er iets zeer interessant zou blijken voor (een) specifieke gemeente(n), wordt er mogelijks op dat moment nog een bijkomend stukje financiering gevraagd door NP BW;
- De cofinanciering door gemeenten, betekent voor Kortenberg 7 500 eur (eenmalig, tot oprichting vzw);
- Voor de cofinanciering wordt geen toezegging voor 25 jaar gevraagd door de gemeenteraad: bij de oprichting van de vzw parkbureau wordt bekeken hoe dit zal doorgetrokken worden;
- Art 6. 'Duurtijd en omzetting van de overeenkomst' garandeert de zekerheid dat vóór de zomer van 2024 een vzw parkbureau wordt opgericht.

Voorzitter Hendrik Trappeniers vraagt de leden van de commissie of er vragen zijn specifiek over dit tweede deel van de toelichting: over de samenwerkingsovereenkomst.

Dhr. Marinus Van Greuningen vraagt hoe NP BW de bouwshift die Vlaanderen vooropstelt wil onderschrijven? Hoe zie je dat concreet?

Dhr. Gert Van de Genachte licht toe dat op Vlaams niveau het momenteel nog niet heel duidelijk is hoe die bouwshift financieel uitvoerbaar wordt. Om bouwrechten af te pakken of te beperken moeten eigenaars volledig en correct vergoed worden, wat betekent dat er 100 % van de planshade (gebaseerd op actuele marktwaarde, niet alleen verwervingswaarde) vergoed dient te worden. Dat maakt de bouwshift nog minder uitvoerbaar en realistisch. Dus is het zaak systemen te bedenken om deze financierbaar maken. Op dat vlak moeten we in deze regio gaan pionieren. Men neemt geen enkel bouwrecht af: dat is peperduur en onbetaalbaar. Ook de bouwmeester heeft gekeken naar projecten om bijvoorbeeld ruil mogelijk te maken. NP BW wil daar naar kijken, vandaar de keuze voor de terminologie: 'BW als proeftuin voor bouwshift'.

Schepen Kristien Goeminne vraagt of het correct is dat het CBS louter wordt belast met *advisering* van het uitgewerkte masterplan, er is geen mandaat voor goedkeuring.

Dhr. Gert Van de Genachte bevestigt: Dat klopt, tot op zekere hoogte kan je dit vergelijken met een soort van cafeteria plan. Er kan dus geparticipeerd worden, en er kunnen aandachtspunten kenbaar gemaakt worden. Deze bevoegdheid is neergelegd bij het CBS, net bewust om te vermijden dat wanneer een GR zich buigt over inhoud dit een juridische waarde zou krijgen. De keuze voor advisering en mandaat bij het CBS door de GR is dus bewust zo opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst. Alle raadsbeslissingen en collegebeslissingen gaan mee in het dossier NP BW.

Schepen Kristien Goeminne bedankt de deskundige voor de duidelijke toelichting en vraagt aan de commissieleden of er nog vragen zijn. Zo niet wenst zij iedereen te bedanken. Er blijven bekommernissen, daarvoor alle begrip: de presentatie was zeer helder en duidelijk.

Er waren geen verdere vragen.

De voorzitter Hendrik Trappeniers sluit de vergadering om 22u24.

Verslaggever: Liesbeth Vanobbergen